

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, та розмір відшкодування концесіонеру»

1. Резюме

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, та розмір відшкодування концесіонеру» (далі – проєкт постанови) розроблено з метою унормування відповідно до вимог чинного законодавства України та міжнародної практики порядку проїзду автомобільними дорогами, що побудовані на умовах концесії, тих категорій користувачів, доступ яких здійснюватиметься на безоплатній основі, а також механізму визначення втрат концесіонера, пов'язаних з таким безоплатним проїздом.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Законом «Про концесію» (частини друга статті 42) встановлено, що порядок безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, та розмір відшкодування концесіонеру (в разі стихійного лиха, катастрофи, епідемії, епізоотії, проїзду транспортних засобів, що використовуються органами державної влади, підрозділами Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, та швидкої медичної допомоги) визначає Кабінет Міністрів України.

Пунктом 9 Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону «Про концесію» Кабінету Міністрів України доручено у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

На даний момент відповідні відносини регулює постанова Кабінету Міністрів України від 6 липня 2000 р. № 1065 «Про затвердження Порядку відшкодування за безоплатний проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії», яка суперечить діючому Закону «Про концесію» та заснована на статті 9 Закону України "Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг", що втратив чинність.

Таким чином, умови та порядок безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, потребують нормативно-правового регулювання у відповідності з Законом «Про концесію», а отже є необхідність у прийнятті відповідного акта.

3. Суть проєкту акта

Проєктом постанови, зокрема, визначено механізм забезпечення безоплатного проїзду автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, та розмір відшкодування концесіонеру втрат, пов'язаних з використанням автомобільних доріг, побудованих на умовах концесії, власниками або користувачами транспортних засобів без внесення плати за користування такими дорогами.

Проектом постанови урегулюються категорії транспортних засобів, яким дозволяється безоплатний проїзд автомобільними дорогами, побудованими на умовах концесії, порядок розрахунку втрат концесіонера, пов'язаних з безоплатним проїздом відповідними автомобільними дорогами, визначення розміру таких втрат та джерела їх відшкодування.

Проект постанови є необхідною умовою для забезпечення гарантованої можливості держави безперешкодного використання дороги, побудованої на умовах концесії, для захисту прав та інтересів громадян, а також для створення умов для заінтересованості приватного концесіонера у реалізації проєкту.

4. Вплив на бюджет

Реалізація постанови потребуватиме додаткового фінансування з відповідного бюджету, зокрема, у разі відшкодування втрат концесіонера, які пов'язані з використанням автомобільних доріг, побудованих на умовах концесії, власниками або користувачами транспортних засобів без внесення плати за користування такими дорогами.

Фінансово-економічні розрахунки, проведені відповідно до пунктів 2 і 3 § 34 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 18 липня 2007 № 950 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 09.11.2011 р. № 1156) додаються до цієї пояснювальної записки.

5. Позиція заінтересованих сторін

Наразі фахівці Світового банку на запит Міністерства інфраструктури України розробляють модель програми для пілотного проєкту концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг. За підтримки Глобального інфраструктурного фонду (Global Infrastructure Fund, GIF), Міністерство інфраструктури та Укравтодор вивчають можливі варіанти залучення суб'єктів приватного сектору до робіт з покращення мережі автомобільних доріг, послуг з їх технічного обслуговування та експлуатації. За результатами попереднього аналізу очікується розробити модель програми модернізації, а згодом технічного обслуговування стратегічної та міжнародної мережі автомобільних доріг, відбору та аналізу (на рівні попереднього техніко-економічного обґрунтування) пілотних проєктів з метою їх подальшого структурування. Передбачається визначити шість пілотних проєктів доріг для реалізації за механізмом концесії, встановити попередню доцільність їх реалізації. Запуск шести пілотних транзакцій буде першим кроком більш масштабної програми використання концесій для фінансування, необхідного оновлення та обслуговування доріг.

Також, 19.06.2020 у Міністерстві інфраструктури України за участі радників Прем'єр-міністра України та Міністра інфраструктури України було проведено засідання робочої групи з реалізації та визначення потенційних проєктів (ділянок) будівництва автомобільних доріг на умовах концесії з зацікавленими органами державної влади та представниками бізнесу, на якій обговорено основні проблеми та ризики будівництва автомобільних доріг на умовах концесії, проаналізовано потенційну можливість такого будівництва та його економічну доцільність на окремих ділянках автомобільних доріг.

6. Прогноз впливу

Проект постанови за предметом правового регулювання матиме вплив на забезпечення прав та інтересів концесіонера (інвестора), силами та засобами якого побудована автомобільна дорога. Реалізація проекту постанови матиме вплив на права та інтереси такого концесіонера. Прогноз впливу реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін додається.

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери та не потребує узгодження з уповноваженими представниками від всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців. Проект постанови не стосується прав осіб з інвалідністю, а тому не потребує погодження зі всеукраїнськими громадськими організаціями інвалідів, їх спілками.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект постанови за предметом правового регулювання не матиме впливу на:

- ринкове середовище;
- розвиток регіонів;
- ринок праці;
- громадське здоров'я та навколишнє природне середовище;
- інші сфери суспільних відносин.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект постанови потребує погодження з Міністерством інфраструктури України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Державною регуляторною службою України.

Проект постанови потребує проходження правової експертизи в Міністерстві юстиції України.

Проект постанови не виносився на громадське обговорення.

Проект постанови розміщено на офіційному веб-сайті Державного агентства автомобільних доріг України: www.ukravtodor.gov.ua (розділ «Діяльність»; підрозділ «Регуляторна діяльність»).

8. Ризики та обмеження

Проект акта не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, та які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та не містить положень, які передбачають ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна експертизи не проводились.

9. Підстави розробки проєкту акта

Проєкт постанови розроблено на виконання частини другої статті 42 Закону України від 3 жовтня 2019 р. № 155-ІХ «Про концесію» (далі – Закон «Про концесію») та пункту 21 доручення Прем'єр-міністра України № 36344/1/1-19 від 09.12.2019.

Голова Державного агентства
автомобільних доріг України

Олександр КУБРАКОВ

«___» _____ 2020 р.